

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

G. Bogdan-Duică: Cu ce fel de biserică ne uniam?
Prof. A. Buzdug: Predica de azi și noi.
Iconom I. Dărvărescu: Valoarea misionară a sfin-
tei mărturisiri. (Urm. III.)
Correspondent: Dumineca ortodoxiei la Turda.

Cronică. — Bibliografie.
Publicație de licitație pentru furnizare de pâne
și carne pe seama Internatului Acad. Teol.,
Cluj. — Concurs pentru întregirea parohiei
Lunca-Mureșului.

Cu ce fel de biserică ne uniam?

Cardinalul Kollonitsch este cunoscut din istoria unirei (greco-catolice) cu „mama Roma”, care, pe când ne eră mamă, eră — păgână!

Am voit să știu mai de-aproape cine-a fost acel cardinal. Deci am cetit cartea:

„**Cardinal Leopold Graf Kollonitsch, Primas von Ungarn**“. *Sein Leben und sein Wirken. Zumeist nach archivalischen Quellen, geschildert von Joseph Maurer. Innsbruck 1887.*

Cartea lui Maurer a fost dedicată card. I. Simor, primate al Ungariei.

Cartea-i scrisă de un catolic învățat pentru catolici învățați.

Pe noi, Români, afară de psihologia omului, ne interesează capitolul al șaselea: *Das Einrichtungswerk des Königreiches Ungarn*, despre stările din Ungaria și cu propuneri de reforme. În lucrarea citată a lui Kollonitsch se descrie și biserica aceea către care ne-au dus Teofil și Atanasie.

Fiindcă este bine ca despre astfel de izvoare istorice să aple și preoțimea ortodoxă, public în „Renașterea” notița care urmează.

Cardinalul Kollonitsch scria în planul de organizație al Ungariei:

„*Vizitația s'a întins nu numai asupra preoților acum greco-uniți, ci și asupra celor catolici, și au aflat vizitatorii și la acei catolici astfel de nemaiauzite rătăcirii și îngrozitoare neregule, încât numai ră-*

mâne aproape nimic din credința catolică decât numele“.

„*La administrarea sf. Taine (sacramente) nu s'a observat în cele mai multe locuri nici forma și nici materia substanțială; în multe parohii cu ocazia botezului nici nu s'a amintit sf. Treime, ci s'a făcut numai amintirea a unuia sau altuia dintre sfinți, sau s'a omis și aceasta; când s'a botezat cu vin, când cu bere și asemenea s'au săvârșit sf. Daruri la sf. Liturghie parte cu pâine de ovăs, parte cu alte „bucățele”, și asemenea absurdități nenumărate*“ (Pag. 266.)

Era o batjocură până și a sf. Taine! Cardinalul propunea deci ca înainte de toate să se îmbunătățească starea clerului, care:

„*....și acum afară de aceștia Prelați și Episcopi însemnați de ai lor au căzut la o așa de puțină considerație, la o atât de mare sărăcie și dispreț, încât prin aceasta s'a adus onoarei divine și religiunii catolice, singura aducătoare de fericire, o pagubă ireparabilă prin pierderea multor mii de suflete. De ani de zile nu s'au ținut Sinoade și nu s'au făcut vizitațiuni*“.

Sinoade nu s'au ținut, deși dela 1676 se hotărise ca ele să se țină la Pojon: *alle Quartale am Quatembermittwoch* (tot la trei luni odată, în ultima Miercuri). (Pag. 226.)

Deci nici administrație nu se făcea.

Privitor la episcopi Cardinalul observă că nici nu sunt, sau dacă sunt, sunt incapabili sau săraci.

„...că episcopi foarte buni au fost spoliați de tot venitul lor încât n'au fost în stare să grijască pentru un capitol sau mănăstire, ci abia au avut cele necesare pentru existența proprie. Deaceia să se atribue preoșimii dijma spre slava lui Dumnezeu și mântuirea sufletelor, deoarece prin Dumnezeu au fost recâștigate acum noi teritorii. Deaceia să i se deie fiecărui episcop 1200 fl. sau să i se completeze aceeaș sumă, sau să i se atribue jumătate din dijma. Fiecărui episcop să i se procure o reședință și un local pentru desfacerea vinului primit prin dijma. La episcopii să se socotească și cea din Svidnitză care se numește din partea Romei „Episcopia Platensă“. (Pag. 267.)

Se cerea, așadar, dijma pentru preoți, pentru episcopi dijma, reședință și crâșmă, ca să-și vândă în ea vinul scos din dijma!

Pentru a da și ultimele probe despre decadența catolicizmului ungar reproduc două-trei cazuri clasice:

1. „Un preot (paroh) a fost aproape doi ani fără Liturghier, fiindcă nu și-a putut cumpăra unul. Pentruca comunitatea sa să nu rămână mai departe fără Liturghie și serviciu divin, și-a copiat el un requiem (rugăciuni pentru morți) și a citit întregul an fără deosebire numai serviciul pentru morți. Când au voit să-l tragă la răspundere și să-l pedepsască, preotul s'a scuzat „că din cauza mării sărăcii și a lipsei nu a fost în stare să plătească un Liturghier, totuși s'a străduit mult să primească unul, însă nu l'a putut primi. A perseverat însă în rugăminți și a primit în fine unul, dar numai până ce și-a copiat acest requiem“.

2. „Un altul timp de un an nu a săvârșit sf. Liturghie din lipsa unui potir și a unui disc și a împrumutat câteva ostii consacrate pentru cazuri de moarte; adese însă oameni săraci au trebuit să moară în lipsă fără consumarea acestora. În comitatul Arva sunt mulți convertiți noi, însă locuitori foarte rău situați. Aproape în toate parohiile din cauză de cruțare sf. ostii erau împărțite în câte 4 părți pentrucă din lipsa unui pregătitor de oblate trebuiau să fie aduse chiar din Cracovia, deoarece în localitate și în cele două comitate învecinate

nu se puteau găsi. Comunicanții însă rugau pe vizitatori să le împărtășească pe Hristos întreg, iar nu a patra parte din El“.

3. „In Legrad comunicanților, dacă au dat ofrande, li se da sf. cuminecătură cu vin, dealtfel însă cu apă, pentrucă preotul nu putea oferi vinul gratuit. Deaceia poporul obișnuia să zică acolo: „Catholicii prezintă numai potirul în două forme și nenumărate asemenea absurdități mai mult din cauza lipsei și a sărăciei preoților. Deaceia preoții să fie aprovizionați cu susținere suficientă, pentrucă din o sută de ei abia zece sunt cari nu trăiesc mai rău și mai mizerabil decât un biet țaran lipsit de mijloace“.*)

Iată cu ce fel de biserică ne uniam!

G. Bogdan-Duică.

Predica de azi și noi.

I.

O privești mai frumoasă și mai impunătoare nu este ca și atunci, când într'o biserică vezi om lângă om, cap lângă cap, norod mult, încât e imposibil să faci un pas înainte. Toate capetele, toate privirile sunt îndreptate spre amvon și sorb cuvintele predicatorului pline de mângâiere fără de a respira. Iar vestitorul cuvântului dumnezeesc are întreagă mulțimea înaintea sa, dispune de ea, o poate conduce și înduplecă cum voiește.

Puterea cuvântului dumnezeesc într'adevăr este mare. Unde se ivește un predicator, carele cu entuziasm sfânt și în înțelesul lui Hristos și alt bisericii știe purta sabia cuvântului dumnezeesc, acolo mulți se trezesc din somnul cel greu al păcatului, mulți din cei indiferenți devin adoratori adevărați alui Dumnezeu, acolo înfloreste o viață spirituală — nouă. Aceasta reiese și din cuvintele sf. Apostol Pavel: „Viu este cuvântul lui Dumnezeu și lucrător și mai ascuțit decât toată sabia ascuțită de amândouă părțile și străbate până

*) Pagina 267—8. Pentru preoții catolici-unguri Cardinalul propunea: de 1 preot câte 300 case; pentru ei: casă ori cel puțin loc de casă; 48 jugăre de pământ; și scutire de orice dări sau robote. Fiecare casă să-i lucreze o jumătate de zi la câmp. Domnul locului ori comuna să poată rescumpăra pământul plătindu-i o leafă de 300 fl. Popii uniți să primească numai jumătate din ce li se cuvenia celor catolici. (Pentrucă erau semi-catolici?! G. B. D.)

la despărțirea sufletului și a duhului și a mădulărilor și a măduvei, și este judecător cugetelor și gândurilor inimei" (Evr. 2, 12.) și: „Au nu sunt cuvintele mele ca focul, zice Domnul, și ca ciocanul care taie piatra". (Ier. 23, 29.)

Predica așadar are putere și încă mare. Dar să ne punem întrebarea cum stăm azi cu predica și cum ne împlinim datoria față de ea? Vom răspunde cu sf. Ap. Pavel: *Fraților a sosit vremea, ca să ne deșteptăm din somn!*

Prin rândurile tuturor oamenilor, cari flămânzesc după cuvântul dumnezeesc auzim foarte des plângerea: Nu sunt predicatori! Și atunci este trist, pentru că Isus Hristos nu se jertfește numai pe s. masă, nu! în înțelesul mult mai trist numai, îl răstignim din nou și în predicile noastre. Mai departe trebuie să constatăm că predica noastră nu a intrat în obicei, e un lucru de podoabă, e ceva la care ne gândim numai la zile mari. Nu e ceva simțit ca parte nedespărțită de slujba bisericii. De aceea de câte ori avem nevoie de scurtat din slujbă, cea dintâi bucată pe care o lăsăm la o parte, este predica. Aceasta înseamnă că nici creștinii și nici preotul încă nu o simt ca ceva care trebuie să fie strâns legat de slujbă și cu care face trup la un loc. În cazul acesta se potrivesc foarte bine cuvintele Mântuitorului: „*nu știu ce fac*".

Să admitem însă că în unele locuri se predică regulat, dar cu toate acestea fără vre-o urmare. Cauza o găsim întâi la ascultători, cari de multe ori nu arată atențiune destul de binevoitoare; însuflețirea nu e așa de profundă și pentru aceea e de scurtă durată; altădată ar primi cuvântul ce se rostește de pe amvon, dar nu le place hrana spirituală care li-se împărtășește de predicator. Toate aceste lipsuri și indispozițiuni trebuie însă să le avem în vedere și să le delăturăm. De aceea vom căuta ca predica să răspundă tuturor nevoilor și să fie la toată înălțimea. Ne trebuie o predică vie, care să fie o unealtă adevărată de pătrundere a inimilor. Aceasta o vom ajunge când cuvântul dumnezeesc a devenit în noi viață și putere; când vom fi pătrunși de zelul sfânt, care continuu ne însuflețește de a binevesti și de a aprinde (prin cuvânt) focul sfânt în inimile credincioșilor,

precum așa de frumos se exprimă sf. Ap. Pavel: „*Că de binevestesc nu îmi este mie laudă; că nevoie îmi zace asupra; iar amar mie este de nu voiu binevesti! Că de fac aceasta de voie, plată am; iar dacă de silă, dregătorie îmi este mie încredințată. Care dar este plata mea? Ca binevestind, fără de plată să pun evanghelia lui Hristos, ca să nu fac eu după puterea mea cum nu se cade întru bunavestire*". (I. Cor. 9, 16—18.)

Datoria noastră deci este ca să predicăm; un imbold intern ne indeamnă neîncetat să fim vestitori neobosiți ai cuvântului dumnezeesc cu tot avântul inimii, ca să trezim sufletele, pentru ca să le câștigăm și să le apropiem de Hristos. „Scânteile din inima preotului credincios și evlavios aprind din nou focul în inimile credincioșilor“.¹⁾

Predica să fie ceva ce curge din inima noastră, în ea să vorbească suflet către suflet. Aceasta însă să nu se facă decât dacă inima ne este plină de simțire, din care să curgă dorul de a împărtăși și altora. La retorii cei vechi era axioma: „Non posse oratorem esse, nisi bonum virum“. Cu atât mai vârtos se recere aceasta dela vestitorul cuvântului dumnezeesc, ca acesta să fie o *personalitate creștină*, care predică nu la poruncă și de silă, ci fiindcă este o necesitate de a predica, ca să-i apropie cât se poate mai mult de felul său de viață și simțire. Negreșit pentru a ajunge aceasta trebuie să fi orator bun. Cu toate acestea nu toți au darul acesta. Unii îl posed într'o măsură mai mare, alții într'o măsură mai mică, dar experiența ne arată că cei mai mulți preoți prin pregătire intențivă și muncă serioasă au devenit predicatori distinși. Totașă mulți preoți talentați neglijând darurile primite, au ajuns oratori slabi. Știm că și cea mai adâncă fântână seacă, dacă izvoarele din adâncime nu o alimentează cu apă. Cu atât mai vârtos va trebui ca noi să pregătim bine predicile noastre. Totdeauna dar, înainte de a predică, vom face pregătirea necesară, având respect față de cuvântul dumnezeesc, față de ascultători și de noi înșine. Va trebui să avem totdeauna în vedere înainte de toate mântuirea credincioșilor. De aceea

¹⁾ Was tut unserer heutigen Predigt not? P. I. Schulte pag. 50.

ne vom da toată nizuința să învățăm a cunoaște calea care duce la inimi și să știm mișca coardele inimii. Cu totul altceva însă preocupă pe cei dela orașe și cu totul alte primejdii și lipsuri are poporul dela țară. Ori s'ar putea vorbi țăranilor așa cum vorbim meseriașilor? Cuvântul lui Dumnezeu este fără îndoială totdeauna același și neschimbat, dar îl vom aduce așa de aproape de inimile ascultătorilor, ca ei să-l înțeleagă, să-l știe întrebuinta în diferitele împrejurări ale vieții ca așa roadă să aducă. Ca să ajungem acest scop, predica va trebui să se nască din studiu, meditație și viață, iar unde trăiește și există adevărată grijă față de turmă, acolo această datorie se îndeplinește cu plăcere și cu dragoste. Pe lângă studiu și meditare, — despre cari mai pe larg în nrul viitor — se mai recere ca să fim în contact cu toate păturile de oameni, să le cunoaștem modul lor de cugetare și viațuire, raporturile lor, cari sunt, sau nu favorabile pentru a întemeia împărăția lui Dumnezeu în inimile oamenilor.

(Va urma.)

Prof. A. Buzdug.

Valoarea misionară a sfintei mărturisiri.

(Urmare)

de Iconom I. Dărvărescu,
inspector misionar, ep. Râmnicu-Vâlcea.

Rezumând cele expuse până acum, ajungem la următoarele concluzii:

a) Taina sf. Mărturisiri este de o covârșitoare importanță din punct de vedere misionar; felul cum se săvârșește însă trebuie oarecum modificat și pus în concordanță cu cerințele vremii.

b) Sf. Sinod să fie rugat, ca la o nouă tipărire a Molitvetnicului să îngrijească pentru suprimarea sau punerea la punct a întrebărilor ce se fac penitentului.

c) Să se introducă noi epitimii, pe lângă cele canonice, adaptate vremilor și mentalității prezente.

d) Sf. Sinod să fie rugat deasemenea, ca să îngrijiască de întocmirea unei lucrări pedagogice pentru duhovnici, care să-i ghideze în administrarea Tainei Mărturisirii — pe baza scrierilor sf. Părinți și a scriitorilor bisericești, ținându-se seamă și de comandamentele pedagogiei religioase și

chiar laice — precum și de redactarea unor broșuri cu extrase din părinții bisericești, privitoare la spovedanie, broșuri cari să se împartă poporului.

e) Institutul Biblic să traducă sau să prelucreze tot ce s'a scris în această privință, cum ar fi spre exemplu lucrările citate de I. P. S. Gurie, scrierile sf. Părinți, precum și alte lucrări similare apărute în Apus.

f) Duhovnicia să nu se mai dea odată cu hirotonia, ci să ceară condițiuni de vârstă, de experiență pastorală și de viața cuvioasă. Celui ce voește să fie duhovnic, să i se facă chiar și un fel de examinare, după ce în prealabil i se va fi dat să citească lucrări anume și va fi fost în legătură cu un duhovnic bătrân.

g) Preoții scoșii la pensie și cu viața cuvioasă, să formeze un fel de stat major al scaunului duhovnicesc.

h) Să se introducă pretutindeni *misiuni de duhovnicie cu participarea monahală*, formate din duhovnici pricepuți, cari să cultreere parohiile cu prilejul posturilor Crăciunului și al sf. Paști. În felul acesta nici creștinii nu s'ar mai îngămădi, ca acum, în ultimele zile ale postului.

i) Să se folosească registre, în care să fie trecuți cei cari se mărturisesc, citindu-se în biserică — la țară și după împrejurări — cei ce nu și-au îndeplinit această cerință sufletească.

În ceea ce privește a treia și ultima parte a subiectului, îndrumări de metodă și aplicarea (epitimiile) Tainei, propun următoarele:

1. Înainte de a se începe spovedania, după citirea molitvelor respective, duhovnicul, să explice poporului însemnătatea Tainei lămurind în special femeilor, că nu trebuie să facă sgomot, nici să rătă, nici să stea de vorbă, nici să se grămădească la ușa bisericii, ci să stea liniștite, gândindu-se cu căință la tot ce a făcut, spre a putea spune tot ceea ce au pe suflet în fața preotului duhovnic.

2. Spovedania să nu se săvârșească decât în biserică — cu excepția bolnavilor — și anume: preotul duhovnic să fie îmbrăcat cu toate vestmintele sau măcar cu epitrahil și felon. Scaunul duhovniciei să fie încadrat de o masă, pe care să stea sf. Cruce, sf. Evanghelie și două sfeșnice mici, iar în

jurul mesei, două sfeșnice mari cu lumânările aprinse.

3. Înainte și după mărturisire, penitentul să sărute Crucea și sf. Evanghelie; înainte: ca un angajament că va spune în frica lui Dumnezeu tot ce are pe suflet; după: ca o pecete a iertării păcatelor dobândită prin Taina Mărturisirii.

4. Duhovnicul să se ferească de a preținde bani, nici să nu privească măcar darul pe care îl pune credinciosul pentru ca să nu se dea impresia că săvârșește Taina pentru bani.

5. Să se ferească de a da ca epitimii liturghii multe, sărindare, lumânări, etc., ci căință multă, rugăciunea multă, înfrânare multă, pentru ca nu cumva credincioșii să socotească Taina ca pe un mijloc de a storce bani, sau ca pe un mijloc de pedagogie creștină.

6. Pentru a nu i se luă însă Tainei metafizicul se va păstra rugăciunea, metanii, restricția dela împărtășanie, ofrande la biserică, dar cu multă măsură și după felul penitentului.

7. Epitimiile să nu fie nici prea grele, nici prea ușoare; prea grele, că nu se vor îndeplini, prea ușoare, pentru că se pierde din seriozitatea Tainei și din importanța pe care Biserica trebuie să o dea păcatului. Sunt cazuri însă, când epitimiile trebuie să fie mai aspre decât trebuie, riguroase chiar, pentru a mulțumi conștiințele prea scrupuloase. Un penitent mi s'a plâns odată, că duhovnicul său i-a dat o epitimie prea ușoară și că el nu se simte deloc iertat. I-am dat atunci o epitimie mult mai grea și după împlinirea ei, penitentul mi-a declarat că nici odată nu s'a simțit mai împăcat cu sine.

8. Metaniile să se dea cu măsură, explicându-se penitentului că iertarea nu stă în numărul lor, ci în credința cu care se fac, în focul căinței ce se pune în ele și în hotărîrea de a nu mai greși.

La începutul duhovniciei mele, am rămas surprins, că mai toți penitenții mă întrebau, chiar după ce le dădusem canonul, că metanii câte sute să facă? Poporul de jos crede, că toate îi sunt iertate dacă face câteva sute sau mii de metanii, pe care chiar le numără cu voce tare, sau i le numără altul atunci când se efectuează.

9. În epitimii trebuie accentuată mai

ales mila creștină: „Milă vöesc, iar nu jertfă“ (Mat. XII, 7), „Nici un pahar de apă ce-l veți da în numele Meu, nu va fi trecut“ (Mat. X, 42), „Ori decâte ori a-ți făcut aceste lucruri (ajutorarea aproapelui, mila către el) Mie Mi-ați făcut“ Mateiu, XXV, 40).

Și în legătură cu acestea se vor da ca epitimii:

a) Imbrăcăminte pentru un copil sărac, o haină sau un ajutor unei fete sărace, care se căsătorește.

b) O vacă cu lapte unei familii împovărate.

c) Medicamente sau lucruri de îmbrăcăminte ori de hrană vre-unui bolnav, la spital sau acasă.

Deasemenea se pot da și alte epitimii în legătură cu mila creștină, rămânând la latitudinea duhovnicului, după caz și după putința penitentului.

Pentru a se păstra însă metafizicul Tainei, se va spune penitentului, că aceste lucruri trebuie mai întâiu aduse la altar pentru a li-se face molitvă. Deasemenea, pe cât posibil, ofrandele ce nu reclamă urgență, vor fi date cu prilejul praznicelor mari și totdeauna cu o făclie aprinsă, căreia deasemenea i se va face molitvă, pomenind atât pe cel care face ofranda, cât și pe cel care o primește. (Urmează)

Dumineca ortodoxiei la Turda.

Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor Române filiala Turda, de sub vrednica prezidenție a d-nei Lucreția Mureșianu, a ținut se serbeze în mod deosebit Dumineca ortodoxiei, inaugurând și o serie de conferințe de conținut religios în Duminecile din postul mare.

În ziua de 1 Martie c. dimineța s'a oficiat sfânta liturghie de către P. On. protopop Iovian Mureșianu și pr. prof. G. Biji. La sfârșitul serviciului pr. prof. G. Biji a rostit o frumoasă predică despre însămnătatea zilei.

La biserică au participat toate membrele Societății ortodoxe în frunte cu d-na prezidentă. Între participanți a fost și dl prof. universitar Dr. Valer Moldovan, directorul Ardealului.

După masă la ora 4 s'a făcut inaugurarea conferințelor.

D-na prezidentă deschizând ciclul conferințelor, prin cuvinte pline de căldură, mulțumește dnilor conferențieri pentru concursul ce-l dau contribuind la întărirea sentimentului religios.

Dă cuvântul dlui prof. univ. Dr. V. Moldovan, care își desvoltă conferința vorbind despre „Impărat și Galilean“, după celebra operă a lui Ibsen. Arată lupta grea pentru răspândirea învățăturilor evanghelice în cele dintâi 3 secole. În mijlocul furtunii, a persecuțiilor, se înfiripă tot mai tare biserica lui Christos, îndeosebi sub domnia împăratului Constantin cel mare. Urmașul lui, Iulian, numit Apostatul, se lapadă de creștinism și orbit de mărirea lumească începe o crâncenă luptă contra Galileanului Christos, vrând să reintroducă păgânismul. Și poate ar fi reușit dacă Iulian nu și-ar fi aflat sfârșitul în lupta contra Perșilor, când ostașilor creștini le-a impus să se lapede de Christos și să i se închine lui. Înainte de a-și da sfârșitul, înfrânt a zis: „Ai învins Galileene.“ Ca resumat al conferinței a desprins următoarele învățăminte:

1. Nici o putere materială din lume nu poate transforma omenirea.
2. Ideia se naște, se frământă, dospește și la moment potrivit se întruchipează.
3. Indivizii și popoarele conduse de principiile creștine, au garanța viitorului.
4. Omul să „caute mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui și toate celelalte se vor adauga lui.“

Conferențiarul a fost viu aplaudat.

După conferință s'au executat două puncte muzicale de către corul bisericii ortodoxe, condus de prof. Iasinsky.

Dl Consilier procuror, Ioan *Colfescu*, a vorbit despre „Viața spirituală a neamului după războiu“ arătând, că tot ceea ce se leagă de materie, este supus schimbării și peirii. Trebuie deci să ne croim o viață interioară, care ne pune în legătură cu eternitatea. Face apoi elogiul credinței creștine.

De încheiere P. On. protopop I. Muresianu mulțumește conferențiarilor pentru osteneala ce și-au dat-o expunând auditoriului idei atât de frumoase. Conferențiarul sunt îndelung ovaționați.

Correspondent.

CRONICĂ

Predică în Biserica Catedrală. Miercuri 25 Martie c., (Bunavestire) va predica la Sf. Liturghie Prot. Gh. Oprean.

Duminică 29 Martie c., va predica la Sf. Liturghie Pr. Ioan Cioara, în Biserica Catedralei. — În Capela Școlii Superioare de Comerț în această zi va servi și predica Pr. prof. P. Curea.

Deces. *Lucreția Latiș n. Filip*, soția P. On. D. protopop al Cetății-de-piatră Alexiu Latiș, după lungi și grele suferințe, împărțită cu Sf. Taine, a adormit în Domnul, la 11 Martie c., în vârstă de 46 ani, după o căsătorie fericită de 24 ani. Rămășițele pământești au fost înmormântate în 13 I. c. Prohodul a fost oficiat de P. On. D. protopop al Clujului, Nicolae VasIU, ca delegat al P. Sf. Sale Episcopului nostru Nicolae, asistat de diaconul Vasile Bogdan și preoții din tract: Șt. Gheție, Șt. Miclea, Gh. Gheție, Al. Ciocaș, A. Șovrea, Gh. Danciu, V. Cosma și A. Miclea. — Răspunsurile au fost date de corul gr.-cat. din loc, sub conducerea dlui Chira. — Cuvântarea funebră a P. On. D. protopop N. VasIU, în care a arătat atât de frumos calitățile de mamă și soție adevărată cu cari a fost încununată defuncta, a fost foarte impresionantă. — D-na lepure, președinta Societ. Femeilor, în numele Societății a luat ultimul bun rămas dela fosta tovarășe de muncă în sinul Societății. — Între cei mulți cari au ținut a-i da ultimul salut defunctei, afară de numeroasele rudenii, au fost Dr. T. Dragoș, Dr. Nistor, Dr. A. Dragoș, Ing. A. Iancu, Dr. Hetcon, dir. liceului, cu întreg corpul profesoral, corpul învățătoresc, funcționarii primăriei și multă lume din loc și jur. — În urma defunctei a rămas nemângăiatul soț cu doi fii, precum și părinții ei bătrâni, cărora le transmitem și pe această cale condolențele noastre. — Bunul Dumnezeu să o odihnească în pace.

Conferința preotească de primăvară în protopopiatul Reghinului se va ține în parohia *Nadeșa-română* în zilele de 24 și 25 Martie c. În amândouă zilele se va oficia liturghie și vecernie cu predică, despre foloasele rugăciunii și a postului (Pr.

A. Nicolescu), sfta Taină a mărturisirii și împărtășirii (Pr. D. Radu), însemnătatea sărbătorilor (Pr. I. Sălăgean). După vecernia zilei dintâi se va face mărturisirea preoților și credincioșilor. În ziua a doua va conferența pr. Al. Oltean-Stânceni, despre „Educația copiilor” și Prof. I. Maloș: „Sfaturi și povețe pentru credincioși”. În ședințele restrânse se vor discuta subiectul dat de Ven. Consiliu eparhial, apoi critici și chestiuni curente.

Vrednicie preotească netrâmbițată. În ultimul număr al „Cronicei Romanului” revista clerului eparhial de acolo, s'a înmănușiat într'un articol munca deosebit de bogată ce au depus-o preoții eparhiei pentru zidirea și refacerea bisericilor ruinate sau dărâmate de războiu. În ultimii 8 ani, mai ales de când această eparhie e păstorită atât de înțelepțește de către P. S. Sa Episcopul Lucian Triteanu, s'au zidit 47 biserici noi, iar 154 au fost reparate. Raportate la numărul parohiilor (400) revine câte o biserică la două parohii. Autorul articolului relevă deosebitul entuziasm al credincioșilor atât la prestarea contribuțiilor cât și al muncii în natură, cari toate au fost în contrast când a fost vorba de zidirea școalelor, unde deseori a fost nevoie de constrângerea jandarmilor și organelor administrative. Se mai adaugă apoi entuziasmul religios dela sfintiri și satisfacția sufletească a preoților și credincioșilor, uniți în aceeași sublimă bucurie. Această stare sufletească aproape generală la întreg poporul românesc, ar trebui să o cântărească și să aibă în vedere politicianii când umblă să sugrume biserica cu reduceri bugetare insuportabile. Sentimentele și entuziasmul religios cari îi fac pe oameni mai buni, acesta trebuie încurajat, nu cel electoral care îi transformă în fiare, uneori chiar și în criminali.

Agitația pe chestia calendarului îndreptat, încă nu s'a potolit. P. Sf. Sa Arhiepiscopul Grigore Leu vicarul Mitropoliei Iașilor, într'un articol al foii oficiale scrie, că cei neîmpăcați cu îndreptarea calendarului, — agitați de călugări pribegi, cât și de politicieni, — au început să se organizeze în grupuri independente ridicându-și chiar și biserici aparte. Ca să inducă în

eroare autoritățile s'au constituit în societăți cu câte un președinte mirean, încercând să-și facă și formele legale de funcționare. Președinții și-au făcut lefuri grase din cotizații și s'au pus la luptă cu autoritățile bisericești și civile. Mitropolia Moldovei luptă din greu să desmetecească pe oameni din rătăcirea ce i-a cuprins.

Câți studenți români sunt la facultatea de medicină din Paris? Decanatul facultății de medicină din Paris a trimis facultății de medicină din București o adresă în care-i comunică, că la aceea facultate sunt 511 studenți români dintre cari 436 cer să li-se dea diplomă de stat, cu gândul de a se așeza în Franța. Fiindcă se pregătește o lege de a opri exercitarea medicinei de către străini în Franța, decanatul a căutat să afle din ce naționalitate fac parte acești studenți numeroși și au constatat că din cei cari cer diplomă de stat 20 la sută sunt originari din teritoriile alipite și din numărul total 85.2 la sută sunt evrei. A mai aflat că majoritatea acestor evrei nu sunt cetățeni români și nu fac serviciu militar. Propune ca pe viitor, de comun acord cu Ministerul nostru de instrucție, să restrângă numărul studenților români ce vor fi admiși la facultatea de medicină din Paris și anume la 30 înși anual. Trierea se va face prin o comisiune mixtă și printr'un examen. În felul acesta se va face o mică selecționare a celor ce poartă numele de studenți români în străinătate.

Convocare.

Reuniunea „*Corul Episcopiei ortodoxe române din Cluj*”, conform dispozițiilor art. 9 din Statute, se convoacă pe această cale la

Adunarea generală anuală,
pe ziua de 5 Aprilie c., la ora 11^{1/2} a. m., în sala Consiliului eparhial, cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării.
2. Rapoartele secretarului, dirigentului, casei și bibliotecarului.
3. Raportul censorilor și darea absolutului.
4. Ștergerea personalității juridice a corului.
5. Alegerea comitetului.
6. Alegerea dirigintelui.
7. Eventuale propuneri.

Cluj, la 13 Martie 1931.

Ion Todea, secretar. Dr. Seb. Stanca, președ.

❀	BIBLIOGRAFIE	❀
---	---------------------	---

„O mie de pilde pentru viața Creștină” scrisă de P. Sf. Episcop Grigorie în colaborare cu profesorii Nicolae și Gheorghe Popovici, se vinde de azi înainte cu preț scăzut. Prețul s'a redus dela 200 la 150 Lei. Se poate procura dela Librăria Diecez., Arad.

Lucrările muzicale ale marelui maestru Gh. Dima, au fost reeditate de curând și puse în vânzare la Magazinul de note muzicale Ioan Király din Cluj. La editarea celor postume — unele lucrute în temnița din Cluj — a contribuit și On. Minister de Culte, pe când era ministru dl prof. univ. Al Lapedatu. Dintre lucrările cu caracter bisericesc, atât de cunoscute și bine apreciate sunt editate și reeditate următoarele:

1. Liturghia sf. Ioan Gură-de-Aur pentru cor de bărbați. Lei 120.

2. Același pentru cor mixt. Lei 120.

3. Cântări Liturgice (Irmosul Crăciunului, al Rusaliiilor, al Intrării în Biserică și De tine se bucură). Lei 45.

4. Cântări bisericești pentru cor mixt (Irmoasele Invierii, Schimbării la față, Înălț. sf. Cruci, Adorm. Maicii Domnului, De frumsețea fecioriei Tale, Gustați și vedeți, Cu trupul, Sfânt, Impărate ceresc, Mărturisivă Domnului.) Lei 120.

5. 16 Cântări bisericești pentru cor mixt. (La nașterea lui Christos, La Sf. Paști, La intrarea Maicii în bis., Stăpâne primește, Fecioara astăzi, Axionul la Sâmbăta Paștilor, Irmosul Înălțării, al Botezului, al Invierii, De Tine se bucură, Ochiul inimii mele, Cheruvicul și priceasna din Joia mare, Troparul sf. Cruci, Antifonul gl. 8. Melodia Psm. 136, Casa Eufratului.) Lei 90.

6. 7 Cântări funebrele pentru cor mixt (Chipul mării, Intru odihna Ta, Tu ești Dumnezeu, Ceia ce ați umblat, Adusumi-am aminte, Cea ce cu mâna dintru neființă, Aleluia). Lei 70.

7. 2 Cântări funebrele pentru cor mixt. (Cu sfinții odihnește, Veniți fraților). Lei 30.

8. 4 Priesne pentru cor mixt. (Paharul mântuirii, In tot pământul, Scoate din temniță sufletul meu, Cinei Tale celei de taină). Lei 60.

Afară de acestea s'au publicat și 7 caete de cântece diferite a căror preț variază între 90 și 120 Lei.

Recomandăm cu toată căldura ca preoții noștri să le procure prin Librăria Diecezană.

A apărut „**TRIODUL**” aprobat de Sf. Sinod. Se află în vânzare la *Librăria Eparhială din Cluj* (Piața Cuza Vodă 6). Costul unui exemplar broșat 600 Lei, legat în pânză 825 Lei, plus porto.

❀	PARTEA OFICIALĂ	❀
---	------------------------	---

CONSILIUL EPARHIAL ORT.-ROM. DIN CLUJ

Nr. 31—1931.

(18) 1—1

Publicație de licitație.

Conform legii contabilității publice, se publică concurs prin licitație pentru furnizarea pâinei și carnei trebuincioase pentru Internatul Academiei Teologice ort. rom. din Cluj.

Condițiile speciale a furnizării se pot vedea în orele de birou la Consiliul eparhial ort. (str. Iuliu Maniu 36) și la Internat (str. Bălcescu 21).

Licitatia se va ținea pe baza ofertelor închise înaintate până la aceia zi, în 8 Aprilie 1931, în biroul Consiliului Eparhial.

Cluj, la 19 Martie 1931.

Direcțiunea Internatului.

Nr. 1836—931.

(17) 1—2

CONCURS DIN OFICIU

Pentru întregirea parohiei de clasa I-a *Lunca-Mureșului* (Cucerdea-săcuiască) se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima apariție în „Renașterea” în următoarele condițiuni:

1. Dotațiunea dela Stat conform evaluării alesului.

2. Locuință în natură în casele parohiale solid edificate, constatatoare din 3 camere, bucătărie de iarnă și de vară cu toate supraedificatele necesare unei gospodării intense.

3. 30 jughere cultivabile pe vatra Mureșului și trei (3) jughere pășune.

4. Dela 120 familii câte o ferdelă de cucuruz și $\frac{2}{3}$ din zilele de lucru.

5. Stolele uzitate.

Doritorii de a ocupa acest post își vor înainta în termenul indicat cererile justificate cu documente pentru parohie de clasa I. și cu certificat dela P. S. Sa Episcopul nostru eparhial, la Oficiul Cons. eparhial subsemnat și cu prealabila încuviințare a acestui oficiu se vor putea prezenta în parohie spre a celebra, și a face cunoștință cu poporul.

Cluj, la 16 Martie 1931.

Consiliul eparhial.